

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esce de 2 ori: Mercuria si Sambet'a, Fieca una data pe septemana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. v. a. Pentru tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 40 doidecari, or 3 galbini mon. sunatória. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari séu mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 117.

Brasiovu, 17. Decembre 1863.

Anulu XXVI.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Contributiunile Transilvaniei.

II.

Amu promis, ca ne vomu incercá se si aratamu, cumu s'au intrebuintiatu pana in anii din urma contributiunile scóse din Transilvani'a.

Din periodulu trecutú pana la a. 1850 amu potea impartasi in acésta privintia destule cifre, inse cumu se dice, numai aprocsimative, din cauza, ca pana atunci erá multe confusiuni in computulu tierii. Se luamu inse doi trei ani cá de esemplu dela 1850 in c ó c e.

Eata unu estrasu de bugetu alu tierii din a. 1851.

In acestu anu veniturile cu crescatu cu totu au fostu 7,004,385 fl.

Din acestea s'au cheltuitu in laintrulu tierii pentru:

	fiorini
Gubernulu civilu si militaru	514,081
Securitatea publica (politia, gendarmeria)	280,000
Prinsorile	15,396
Iustiti'a (tribunalele)	616,083
Directiunea financiála	92,500
Soldatii de financia	236,747
Cassele (platile amplotiloru)	12,970
Perceptoratele (Steuerämter)	133,530
Procuratur'a financiála	22,670
Facerea catastrului	300,000
Pensiuni si provisiuni	68,240
Asia numite aequivalente	3480
Cultulu si instructiunea publica	41,252
Directiunile lucrariloru publice	68,848
Facerea drumuriloru	572,425
Regulare de riuri, poduri etc.	13,600
Control'a tierii (Buchhaltung)	31,942

Sum'a speselorú fiorini 3,023,784

Scotiendu acésta suma din sum'a venituriloru tierii de 7 mil. 4385 fl., remasera prisosu 3,980,601 fl. Eara acésta suma prisositoare a intratu in visteri'a comuna a imperiului austriacu.

Pana in a. 1855 sum'a totala a contributiuniloru de tota plas'a crescuse la 9,607,211 fl.
Din acésta s'au intrebuintiatu in tiéra 5,087,553 fl.

A remas prin urmare prisos pnt. visteri'a statului 4 519,658 fl.

Veniturile publice din Transilvani'a mersera din anu in anu totu crescundu, pana ce in an 1860 ajunsera la cifr'a de 12,527,627 fl.
Ci spesele inca crescura la 6.625,788 fl.

Remase inse pentru statu 5,900,839 fl.

Dela an. 1861 incóce proportiunea cifreloru in bugetulu tierii nóstre a suferitu schimbari prea insemnatóre. De o parte sum'a totala a tuturor dariloru si tacselorú direpte si indrepte, cumu si a crescuturiloru s'a naltiatu la 13 mil.; de alt'a inse dupa esirea diplomei si a patentei cadiendu sistem'a politica absolutistica cu tóte spesele casionate de aceea, restauranduse in catuva vechea sistema politica a tierii, se defini totuodata, de si nu bine, autonomi'a tierii, prin urmare se si anumira acelea ramuri ale servitiului publicu, care ar fi a se coperi totudeaun'a deadreptulu din veniturile tierii, precumu se intempla pana la 1848, pana candu tier'a isi avea cas'a propria provinciala, cumu si control'a sa buna rea cumu erá. Ci in decursulu anului 1861 confusiunea fusese si in acésta privintia forte mare. Dela 1862 incóce lucrulu se camu lamuri intru atata, in catu astadi din bugetele aniloru 1862, 1863 si alu a. 1864 preliminaru mai deunadi in cas'a deputatiloru cunóscemu, ca Transilvani'a pre catu a remasu

autonóma, are trebuintia de 3 milióné 3 pana in 4 sute mii fiorini v. a.

Aici merita a specificá earasi tóte acelea ramuri ale servitiului publicu ce sunt a se coperi din susu aratat'a suma preliminaru. Noi spre acestu scopu vomu reproduce tocma preliminarulu facutu pe anulu 1864, inse prescurtatú in de taurile lui, pentrucá acelasu tiparitu desu, contine 12 foi.

1. Cancelari'a transilvana la curte, séu ministeriulu pentru

M.-Principatu alu Transilvaniei.

	Plati si gratificatiuni	Bani de cortelu	Sum'a
Cancelariulu de curte 8400 fl. plat'a, 4200 fl. adausu pentru functiunea s'a si 2100 fl. bani de cortelu	12600	2100	14700
5 consil. de curte, 1 cu 5250 fl., 4 insi cate 4200 fl. plata, cate 630 fl. bani de cortelu	22050	3150	25200
1 consil. de curte extra statum (Vice-cancelariulu)	5250	630	5880
1 consiliariu gubernialu	2625	420	3045
4 secret. de curte, 1 cu 2100 fl., 1 cu 1890 fl., 2 cu cate 1860 fl. plata, cu cate 315 fl. bani de cortelu, cumu si la 1 945 fl. adausu la plata	8295	1260	9555
4 concipisti de curte: 2 cate 1050 fl., 2 cate 945 fl. si cate 210 fl. bani de cortelu	3990	840	4830
4 adiuncti de conceptu: 2 cate 630 fl., 2 cate 525 fl. plata si cate 126 fl. bani de cortelu	2310	504	2814
1 practicantú de conceptu cu unu ajutoriu de	315		315
2 translatori: 1 de limb'a magiara, 1 de cea romanésca, cate 1200 fl. plata si 200 fl. bani de cortelu	2400	400	2800
3 directori de cancelarii: 1 cu 2100 fl., 2 cate 1890 fl. plata si cate 315 fl. de cortelu	5880	945	6825
2 registranti: 1 cu 945 fl., 1 cu 735 fl. plata si cate 126 fl. de cortelu	1680	252	1932
6 cancelisti: 1 cu 945 fl., 1 cu 840 fl., 2 cate 735 fl., 2 cate 630 fl. plata si cate 126 fl. de cortelu	4515	756	5271
4 accesisti: 2 cate 525 fl., 2 cate 420 fl., si cate 105 fl. de cortelu, eara 1 si ajutoriu personalu 105 fl.		420	2415
servitori:			
1 portariu	525	105	630
3 servitori de cancelaria cate 472 fl. 50 cr., de cortelu cate 84 fl.	1418	252	1670
3 cursori	1102	189	1291
4 ajutori	907	168	1075

Sum'a platiloru etc. 77857 12391 90148

Spese generale recererte la acestu minist. transilvanu in pauschalii pentru chartia, tipariuri, litografii, legaturi de carti, mobilitii, incalditulu incaperiloru, stafete, porto de posta, de telegrafe, spese de calatorii, diurne, grati-

	Plati si gratificatiuni	Bani de cortelu	Sum'a
ficatiuni si ajutorintie, conservarea palatului transilvanu din Viena, luminarea incaperilor lui, mobilii, contributiuni scl.	14954	2406	17360
Adausa la sum'a de susu, facu sumele totale a speselor ordinare	105202	15382	
Eara aceste sume impreunate facu			120584
Spese extraordinarie pe a. 1864: Introducerea in Ardealu a protocoalelor de mosii (Grundbücher)	60000		60000
La 9 amploiasi esiti in disponibilitate odata pentru totdeun'a	2310	385	2695
Sum'a speselor extraordinarii	62310	385	62695
Adausu de pensii anuale	7000	1165	8166
Aducandu sumele de susu a speselor ordinare si sumandu tote la unu locu se ceru la cancelari'a de curte	174512	16933	
S'au platile cu contele si scl. Guberniulu transilv.: Presedintele (in locu de gubern. 8000 fl. plata 6000 fl. adausu ad personam	14000		191445
2 vice-presiedinti cate 6000 fl.	12000		
14 consiliari guberniali:			
1 cu titulu de consil. de curte 4200 fl., 3 cu cate 3150 fl., 5 cu cate 2625 fl., 5 cu cate 2100 fl.	37275		
12 secretari de curte: 6 cate 1470 fl., 6 cate 1260 fl.	16380		
1 protomedicu	1575		
11 concipisti guberniali: 6 cate 840 fl., 5 cate 735 fl.	8715		
1 directoru de registratura	1260		
1 vice-directoru de registratura	840		
1 directoru de espeditura	1050		
2 adjuncti, 1 cu 735 fl., 1 cu 630 fl.	1365		
1 directoru de protocolu	1050		
1 v.-directoru de protocolu	840		
1 adiunctu de protocolu	735		
1 translatoru	472		
4 registranti	2560		
44 cancelisti dela 630 pana la 367 fl. 50 cr. in josu	19792		
8 sierbitori, 12 cursori, 1 litografu, 2 ajutori, 3 focari	6701		
Adause de lefi la 13 amploiasi si la 2 sierbitori	4725		
Bani de cortelu la 1	400		
17 practicanti cu cate 315 fl.	5355		
Premii si ajutorintie	3000		
Bani de drumu si diurne	6000		
Recerintie pentru cancelarii	11500		
Reparaturi la casele tierii	300		
Pentru comisariatulu provinc.	16500		
Sum'a speselor guberniale	174390		

(Va urma.)

Dela senatulu imperialu.

Dupa-ce proiectulu din partea regimului pentru drumulu de feru in Ardealu se dete unei comisiuni de 12 membrii, incari se afla si trei Ardeleni, DD. Gustav Grois, George Baritiu si Franc. de Trauschenfels, toti amici ai liniei, care se tréca pre la vam'a Buzeului, apoi acésta comisiune va avé se referéze casei deputatiloru, inse pana acumu inca nu referi.

Bugetulu armatei. In cas'a deputatiloru s'a finita discussiunea despre bugetulu armatei. Ministeriulu resbelului pretinde pre lenga veniturile aratate in suma de 10 mil. 402,803 fl., inca:

1. cá ordinariu	106,165,000 fl.
2. cá extraordinariu	13,960,000 fl.
3. cá cerintia pentru voluntiri si locutienetori	1,992,000 fl.
4. cá cheltuiéla pentru inlocuirea armelor vendute	1,370,000 fl.

La olalta 123,487,000 fl.

Resultatulu consultarei fú, ca se incuviintiara ou 4 milioane mai pucinu, decatu ceruse regimulu. Desbaterile urmara cu mare moderatiune, D. ministru de resbelu se arata de multe ori camu iritatu.

Referintele Dr. Giscra, pretinse in numele comisiunei, cá formarea fondurilor speciale pentru armata tierii se se incuviintieze de representatiunea imperiala.

Clasele de resbelu se se desfiintieze si afacerile acestora se se predé acelu organe, cari voru stá sub ministeriulu de finantie tote cladirile militare numai atunci se se efeptueze, déca sum'a speselor va fi provediuta in bugetu. Starea armatei in timpu de pace se se ficseze, delaturanduse strictu si cu consecuentia totu ce nu este neaperatu de lipsa. Nece o reorganizare seau schimbare in armata, care ar' mari spesele, se nu se faca fara invoirea cu representatiunea imperiului.

Comisiunea nu voiesce nece decumu se castige cas'a deputatiloru dreptu, de a se amestecá in organizatiunea militiei, nece se atace dreptulu supremului domnu de resbelu, ci voiesce numai se serveze consiliulu imperialu dreptulu seu de finantia, ingrijindu ca dreptulu de incuviintiare alu regimului se nu devina ilusoriu. Restituirea batalionului 4-lea la infanteria aru fi o organizatiune noua oare a constatu 5 milioane de fiorini.

Ministrulu de resbelu Degenfeld: Batalioanele a 4-lea n'au ingreunatu finantiele. Acelea s'au infiintiatu numai sub acea presumtiune, ca bugetulu armatei va fi ficu. Dara déca intotu anulu se negutiatoresce, cá bugetulu in fiacare se se micisoreze cu 7 pana la 8 milioane apoi firesce, ca se potu intempla asemenea casuri.

Dr. Giscra. Dnulu ministru de resbelu negresitu ca n'au trecutu preste bugetu infiintandu-se batalioanele 4-lea, dar' pastrarile facute cu reducerea pretiuriloru prin infiintarea acelu batalione s'au absorbitu.

Min. de resbelu. Despre reducerea pretiuriloru Dlu Comisariu superioru Früh va da deslucire.

Dlu Früh desfasiura apoi forte chiaru deslucirile cerute.

Dupa aceea cas'a primesce propunerea comisiunei; adaugerea adeca, ca reorganizare si schimbarile in armata, deca marescu spesele bransiei respective, se se faca numai cu invoirea representantiei imperiale, imprivinti'a acelu „plus“ remane in minoritate.

La decisiunea urmatore desfasiura Dnulu referinte, ca nu generalii, ci locutienetorii representeaza pre Maiestatea sea; ca au trecutu timpii candu armata se privia, ca statu in statu si se faceau incercari se se instraineze armata de poporu.

Despre trebile pensiuniloru comisiunea da urmatorile asemenea memorabile:

a) ca numerulu oficiriloru pensionati, dupa bugetu, se sue la 8293, pre candu alu acelu activi, fiindu numai 15,699 nu sunt nece inca odata atatia, cati cei pensionati.

b) ca din generalitate si oficeri de stabu fiindu activi 1306, eara pensionati 2323, cei pensionati pre cei activi i conversiescu cu 1017.

c) ca spesele cu pensiunile militare pentru 10,669 pensionisti, intre cari 933 sunt partite militare, 679 amploiasi si 764 partite inferioare sunt propuse, afara de spesele pentru invalidi pentru adausurile medalieiloru, si afara de salariile agratiate, in suma de 7.628.000 fl. pe anulu militariu 1864, pre candu sum'a tuturoru gogeloru a le intregei armate in ordinariu si extraordinariu, se sue numai la 15.547,175, asiá dara pucinu preste duplulu pensiuniloru militare.

Dep. Tomán cá si in anulu tr., vrea, cá granitarii se se provéda cu drepturi constitutionale. In decursulu vorbirii sale lasá din gura si nesce expresiuni atingátorie de fostii granitari ardeleni, dicundu, ca regimintele de granitia ardelene, de si au fostu mai pucinu leale decatu cele croate, totusi se desfiintiara.

Dep. Baritiu luá ocaziune de aici a lua cuventu si aparandu onórea si dovedit'a credintia a f. regiminte romane, enumerandu intr'o cuventare mai lunga meritele si reportatele loru victorii, dice, ca pe acelesi regiminte pana adi le dóre, ca s'au desfiintiatu fara voi'a loru.

Zimmermann lauda vitegi'a sasiloru si credintia loru si tiene de reu re'mprospetarea acelu intemplate pe la 1848, dicundu se se de uitarei.

Binder (sasu ardelenu) ér' lauda entusiasmulu sasescu pentru constitutiunea nóuei Austrie, si accentuéza, ca a fostu cu scopu desfiintiarea granitiei militare

ardelene, fiinduca si diet'a staturiloru si ordiniloru au reprobatau redicarea lor. (In fapta inse au fostu chiar' sasii (Bedeus) cari cerura intr'unu memorialu neaparat'a loru desfientiare, dupa care si urmã. Ba chiaru publicarea in F'óia a acelu memorialu tradusu de mine din german'a, intetise si oprirea Gazetei, ce se aflã in procesu. De ce se acoperimu adeverulu, candu ilu sciu si copii de pe strate? Se fimu sinceri si se vorbimu mai pe facia, ca e mai bine: Fric'a sasiloru de armele in man'a romaniloru a fostu motorulu celu de capetenia la desfientiarea f. regimente. R.)

Parastasu.

Reginulu sasescu. In 18. Dec. se serbã in beseric'a romana gr.-cat. de aici parastasu pentru repausatulu P. L. Andreiu Muresianu, pastratu in dulce suvenire a poporulu de aici si de candu petrecea cá teologu in acestu orasiu. — Intre ceremonii Domnu Protopopu iau descriu pe scurtu biografi'a, dovedindu marea perdere prin mórtea repausatulu. „Fiai tierin'a usióra!“ Dupa funebrele tinerimea scolare intonã unu versu gelnicu, carui urmã: „Destéptate romane.“ Dlu Protopopu isi facu o detorintia nationala cu punerea la cale a acestui pausu, la care si D. Georgiu Bárdosy, presedintele tribunalulu comitatensu lua parte in fruntea oficialiloru sei romani si magiari, precumu si multe alte persóne alese si poporu, cari cu toti condecorara acésta solenitate. Cu puteri unite tóte se potu face! Z.

Ighiu. In 13. Dec. se tienù si aicea parastasu pentru eternarea memoriei barbatulu natiunei nóstre P. L. Andreiu Muresianu. Domnulu preotu unitu Joane Moldovanu tienù dupa Sant'a Evangeliã o cuventare funebrala, in care dovedi necomparabilulu pretiu ce se pune in lumea de acumu pe inalt'a invatiatura si pe meritele, ce le facu barbatii cei invatiati pentru natiune, dovedi necesitatea natiunei de a se in cordã, cá in loculu unui repausatu barbatu de merite se'si crésca cate 10 séu 20 altii, cari sei fia totatata angari aparatori devotati binelui ei, cá si repausatulu pe carelu gelescu impreuna cu natiunea.

Zlatn'a in 21. Dec. 1863.

Referre non potest gratiam nisi qui meminit, et qui meminit iam refert.

Seneca.

Sentiulu de gratitudene, cu carele fia-care romanu detoréza repausatulu nostru P. L. Andreiu Muresianu, cu multu mai aduncu este intiparitu in animele cele nobile ale romaniloru bene-sentitori din Zlatn'a decatu cá acel'a se nu se manifestédia si prin fapte esterne de recunoscintia.

Dreptu acea in 20. Dec. a. c. unu numeru frumosu de cetatiani de aici se adunara in beseric'a romana-unita locala, si cu un'a pietate demna de memori'a ce ne léga catra acestu barbatu nemuritoriu alu natiunei, asistandu la serbarea unui parastasu, si-au platitu primulu tribut, cu carele se credeau detori spiritulu poetico-profeticu alu repausatulu in Domnulu. —

Fia-i tieren'a usióra, numele neuitatu de posteritate, si sufletulu in eternu bene cuventatu de Creatorele. —

Una declarare.

Premitemu pretins'a publicare a aperarei urmatórie cu prescurtare:

„In numerulu 113 alu Gazetei Transilvaniei, in correspondentia de 18. Novembre data din Vien'a, pre intré altele amu datu si preste una critica nu voiu dice zroganta, dara totusi catu mai indesata si mordace, indereptata asupr'a articolulu: „Dela Ternava“ datu cá resunetu la cele publ. in Nr. 91 alu-Concordiei sel.

„Critisatoriulu luandusi pusetiune sarcasteca numesce disulu articlu, urmandu nu sciu pre cene?! — „Cazania“ si acést'a din cauza, cá cu tóta bunavointia nu e cu potentia se gasesci in ea (elu?) ver' unu sembure de idei bene lamu-

rite, pentru cá se soi, cu ce omu ai de a face. — Eu petrecu acestu pasagiu fora de a observã, cumoa D. Critisatoriu n'a oetit cu luare amente cá se o pricepa, nece lu intrebu cumea dupa ce modu de vorbire s'ar numi ceva, ce dupa pretensiunea Domniei sale e neintielegibile, Cazania? ma nece aceea nu lu intrebu, ca deca odata vede ideile, ce mai are cu omulu, de orace sum de convingerea cá Domni'a s'a are de a face numai cu ideile, si decumva su contemibile si nule, ignoresele cá nescari gunoie, éra decumva merita catu de pucina considerare tractesele dupa cuventintia! Ori dora Ds'a voiesce se mesure valoarea ideiloru dupa auctoritatea personale, éra nu dupa ponderositatea argumentelor au dora numai unora le este iertatu a vorbi si asi descoperi parerile, éara altii se taca tacerea pescelui, ori candu se scapa de scriu ceva se fia tractati cu vitiuri si sarcasme?! aceste le petrecu inse numai si numai pentru angustimea coloneloru Gazetei; fora unui critisatoriu atatu de rafinatu credu ca nu i se pote iertã, cá precumu insusi marturisesce, ne pricependu lucrulu totusi se apuca alu ciosmoli, cá unu mesterstrica ori cumu se mai dice „fuscher“ si acésta nu i se va poté iertã cu atatu mai vertosu, cace nu sciu de'n prepusu ori din cauza ca nece s'a uitatu cu luare amente in acea „Cazania“, i aserie una origine cu totul straina de cea adeverata, vorbindu pe nimerite sel.

De aci revenindu Domnulu „D.“ la cei 7, 8, se pare ca vré a renoi polemi'a pe care o incungiuraramu in foile aceste din adinsu, si rempróspatandu, ca ei remanu pe lunga parerile de mai inainte in fine dice critisantelu cu Cazania . . . cu atatu mai pucinu ne va poté convinge Ds'a cu cateva sarituri, cumu le amu dice iepuresci, si inproscaturi fugitive, fia acelea catu de mordace! — ma inca'i promitemu, cumca ceea ce vomu senti in folosulu publicu vomu descoperi si de aci inainte!! — D.

Domniloru si fratiloru! Foile publice sunt deschise pentru toti de o potriava; ér' la aperari dupa legea preseii suntemu inca si datori a da locu, inse numai in estensiunea tecstulu atacatoriu, indoita. Redactiunea foiloru acestora urasce din sufletu polemiele si atingerile personale cu atatu mai multu cele confesionali, fiindca din ele neci odata nu ese atata bine, pe catu reu, ura, invidia si spiritu de resbunare. Cine afla placere a nutri si mai incolo astfelu de vitiuri (ba crime su aceste facia cu timpulu si giurstarile nóstre!) acela dè si mai multu locu la personalitati, ca noi le respingemu si ne vomu tiené de legea preseii in punctulu acesta, dandu sboru mai multu fapteloru decatu certeloru personale. Er ce privesce caus'a limbei de susu erã mai cu scopu a esi la publicitate cu lamuriri si convingere inainte de resp. desbateri si apoi cu critisarea lor; ér' nu post festa sacerdos. Viitoriulu va sci, cui va avé a imputa si cui a multiami, déca ne va fi data a avé pentruce si multiami. — Deci numai faurii discordii si ai disarmoniei se i damu judecatii publice cá pe nescé apostati ai intereseloru nationale, cá se nu pota strica armoniei celei atatu de lipsa orsi candu si mai vertosu acuma. R.

UNGARIA. Proclamatune revoluti on a r a. „Botschafter“ publica din Pest'a urmatórele:

„Nunumai Pest'a ci mai tóte cetatile cele mai insemnate si localitatile in Unguri'u fura surprinse in 17. ale curgatórei cu proclamatiunile asia numitului regimu provisoriu revolutionariu maghiaru si se dice, ca s'au tramisu chiaru si deregatoriiloru esemplare din aceleasi. Proclamatiunea se asiedia pe pusetiunea revolutionara din 1849 si aviséza la unu comitetu nou revolutionaru pentru apararea tieriei, caruia are totu omulu ai dá ascultare neconditionata.“

„Precumu amu reportatu eri se aflã cu tótele 5 proclamatiuni de aceste alipite in deosebite parti ale cetatei nóstre si aci e convingerea, ca placatarea facuta cu ostie rosie s'a esecutatu de o singura persóna.“

Trasaritur'a acést'a revolutionara se primi de catra poporime cu indiferentismu. Aicea dorescu ómenii de pace si de stare de ordine legala; cumuca aceste nu se potu ajunge pe calea, care o dorescu fericitorii de poporu, 'si póte inchipui ver-ce copilu. ??? — (W. L.)

„Ung. Nachr.“ adeveresce soirea de susu a proclamatiuniloru revolutionarie si „Ost D. Post“ mai adauge, ca chiaru si prin sate s'au afiasiatu asemenea plaocate, ouprinsulu carora se da a fi oam urmatoriulu;

„Eu Kossuth, dictatoru din Ungari'a, ve facu cunoscutu, ca amu asediatu unu guvernul nationalu secretu si cumuca noi vomu trece la nedependinti'a noastră, calcandu preste trupurile dusimaniloru nostri sol.“ Pe unele dein placatele aceste era scrisa cu condeiu de plumbu monitiunea, cumuca cine le va rumpe, va fi fiulu mortii.

„Wanderer“ mai scie, ca in nóptea din 17. an. e s'au aflatu si pe stratele Clusului proclamatiuni revolutionare, care arata, ca scaunulu comitetului centralu — intocmá cá si celu polonu — se afla in Bud'a. Se si arestá unu croitoriu si unu studinte, la cari se aflasera astufeliu de proclamatiuni, inse indata fura eliberati —

Adjustarea si literele placateloru dovedescu, ca ele sunt aduse din strainatate. —

Cocosiulu si bufniti'a sunt simbólele Minervei, ad. ale sciintiei si cercumspectiunei, cari patrundu cu vederea si in timpu de nópte si in ceati'a dilei; candu altii se légana in indiferentismu, ele canta cantece de cele mai feritórie de pericole neprevedute. —

TELEGRAMULU „GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Bucuresci in 26. Dec. la 2 óre 30 min., sositu la 9 óre 18 min.

Secularisarea monastiriloru inchinate s'a votatu eri de camera cu unanimitate la scirea despre venitórele conferintie in Coustantinopole.*) Metropolitulu a presidatu; Capital'a Bucurescii fú iluminata; Preamblari de poporu numerosu cu tortie si musica pe stratele si locurile publice; Entusiasm generalu!!!

„Monitorulu“ Romaniei din 14. Decembre v.:

Diu'a de eri, va fi o di insemnata in Istori'a Romaniei; eri s'a otaritu secularisarea averiloru monastiresci s'au de maua-mórta, si prin urmare, s'a datu solutiune si cestiunei nationale a manastiriloru romanesci dise inchinate.

Ministeriulu a prezentatu in siedinti'a de eri a adunarei urmatórele acte, pe care le publicamu in tóta a loru cuprindere. Proiectulu de lege pentru secularisarea averiloru monastiresci s'a votatu de indata de adunare mai in unanimitate, (fiindu contra numai 3 bile negre) („Buciumulu“ esi pentru scirea acésta pe chartia rosia si literele titulare inaurite, elu, preluptatoriulu in caus'a acésta adauge, ca intre cei 3 cartitori in contra legeri acesteia a fostu si C. A. Rosetti. Red.) si numai cu mici modificatiuni de redactiune, pe care guvernulu le a adoptatu. Bucurescii a salutatu cu bucuria acésta legiure, si sér'a orasiulu s'a iluminatu prin miscarea spontanea a locuitoriloru. Numeróse cete de cetatiani, cu musica si lautari, s'au preamblatu pe strade pana tardiu si s'au prezentatu si la palatulu princiaru cu strigatulu: Se traiésca Domnitorulu! Se traiésca Romani'a!

Trebue se adaugemu, ca dupa ce s'a constatat de catra biroulu camerei adoptarea proiectului de lege, Presiedintele Adunarei, Prea-Santulu Mitropolitu, au adaugitu aceste frumóse cuvinte: „Si acumu, Domniloru, dupa ce cu insusire de Presiedinte alu Adunarei v'amu anuciatu rezultatulu voturiloru, viu, cá Capu si Archipastoru alu besericei romane, a chiamá bine-cuventarile cerului asupra lucrarei guvernului si a adunarei.“

*) Lui „Wanderer“ i se scrisese din Constantinopole mai daunadi, ca solii poteriloru se voru intruni acolo in conferintie spre a decide despre proprietatea fonciaria a Romaniei. — Se scie ad., ca Pr. Gorciakoff, min. prim. alu Rusiei, trami sese pela 1. Oct. a. c. o nota catra solulu rusescu in Constantinopole, de cuprinsu, ca Rusi'a considera mesurile luate de Principele Cuza in contra manastiriloru inchinate de o despoiare fara indreptatire si pretinde, cá tóta caus'a acésta se se repuna prin poteri in státu quo dela 1856, ad. timpulu congresului de Parisu. — Éca cumu se vera ér' cnuta in vetrele strabune, candu vine la frangerea paniei?! — R.

— PROIECTU de lege pentru secularisarea averiloru monastiresci.

Art. I. Tóte averile monastiresci din Romani'a sunt si remanu averi ale statului.

Art. II. Veniturile acestoru averi se inscriu intre veniturile ordinare ale bugetului statului.

Art. III. O suma se afecta locuriloru sante, catra cari erau inchinate unele din manastirile pamentene, si acésta numai sub titlu de ajutoriu, in conformitate cu intentiunea de dicatiunei.

Acésta suma se va margini in maximum cifrei de 82 milióne lei, cursulu de Constantinopole, odata pentru totu d'auna, cuprindenduse in acésta suma si 31 milióne, ce locurile sante datorescu Tieri-Romanesci dupa stipulatiuni anterio.

Art. IV. Comunitatile relegióse ale locuriloru de josu, voru fi datóre a dá socotele anuali despre intrebuintiarea susudului capitalu.

Art. V. In neci unu casu si sub neci unu cuventu, comunitatile religióse nu voru puté atinge cea mai mica parte din capitalu, neci a intrebuintiá veniturile afara de destinatiunea loru speciale, adeca intretinerea besericei ortodocse din Orientu, si a stabilimentelor de bine-facere lipite catra ea.

Art. VI. Guvernulu va luá inapoi dela egumenii greci ornamentele, cartile si vasele sacre, cu cari pietatea stramosiloru nostri inestrase aceste asiediaminte, precumu si documentele ce au fostu incredintiate disiloru egumeni, si acésta conformu cu inventariile ce se gasescu in arhivele Tieri.

Art. VII. Se afectéza inca o suma de 10 mil. lei, bani cursulu de Constantinopole, pentru fondarea la Constantinopole a unei scóle laice, si a unui spitalu, in care voru fi primiti crestini de tóte riturile.

Art. VIII. Stabilimentele citate la Art. VII. voru fi puse sub directiunea unui consiliu presidatu de catra agentele Romaniei din Constantinopole, si compusu de doui membri romani, numiti de guvernulu romanu, si de doui membri alesi de catra comunitatile ale locuriloru sante.

Art. IX. Guvernulu va luá mesure de a se garantá atatu capitalulu de 51 milióne catu si veniturile acestui capitalu.

FRANCIA. Parisu 22. Dec. (CONGRESU). Dupa ce primi Drouin de Lhuys, min. de esterne alu Franciei, definitiv'a dechiarare a cabinetului austriacu: „cumca dupa o cumpanire mai matura Austri'a nu se afla in pusetiune de a primi proiectulu Congresului“, convocá indata conferintiele de ministrii dupa consultarea Prusiei, care au prospectu; chiar' si din partea cabinetului austriacu nu s'a respinsu impartasirea la aceste conferintie, care voru incepe in Februariu. Unu numeru bunu de suverani, voru veni in persóna si ei voru tiené congresulu de suverani ear' in liné'a a 2-a se voru tiené conferintiele ministriloru. Imperatulu Napoleonu s'a dechiaratu cathegoricu: „Eu voiu tiené Congresulu si de vomu fi chiaru numai cinci insi“; totusi se spereasa cá vor' lua parte vreo 10 capete incoronate.

„Monitorulu“ de adi publica respunsulu imperatului catra deputatiunea de adresa a senatulu. Imp. Napoleonu dise: Cu bucuria si incredere privescu la activitatea senatului intru domolirea putimiloru din laintru si din afara si ca elu dorese Concordia si unire si provoca momentulu, in care cestiunile cele mari, cari desbina regimuri si popóre, se se pota resolvá pe cale paciuita. „Napoleonu I. dise: A se bate in Europ'a e unu resbelu civilu“. Acést'a idea importanta, care ordinióra érá utopia, póte mane fi o realitate. In totu casulu e totudeaun'a lucru de onóre a prochiamama marele principiu, care are de scopu a face, cá se dispara prejudetiele unei alte epoce. Se ne unimu in nésuintiele nóstre pentru scopulu acestu nobilu, se ne ocupamu numai de stavile, cá pe aceste se le delaturamu.“

GERMANIA. Frankfurtu. Diet'a ablegatiloru 900 la numeru, a alesu — a la 1848 — unu comitetu centralu, care a emisu o prochiamatiune la poporulu germanu, cá cu or-ce pretiu se scape pe conationalii loru holstainesi. — Trupele austriace se afla in Hamburg, cele sase au intratu in Alton'a pe una ér' Danii au esitu pe alta pórtá.

Rusi'a. Sciri sigure anuntiá, cá concentrarei trupelor ruse la granitia nu se mai pune capetu. In Rusi'a de amediu suß comand'a lui Lüders sau concentratu 150 mii de soldati si in Moscva se afla 100 mii cá reserva a armatei lui Lüders. In Odessa si Nicolaeff se gramadeste proviantu.

Binevoiti a grabi cu tramiterea prenumer., ca dupa doi numeri numai noui abonati voru primi Foile.